Skolinspektionen

Huvudman

Ludvika kommun
social.utbildning@ludvika.se

Beslut

Datum 2026-10-28
Dnr SI 2026:6788

Ärendet

Tillsyn av grundskolan Sunnansjö skola i Ludvika kommun

Beslut

Skolinspektionen avslutar ärendet.

Om ärendet

Skolinspektionen har utifrån myndighetens risk- och väsentlighetsanalys hösten 2026 inlett en riktad tillsyn av Sunnansjö skola i Ludvika kommun. Utbildningen vid skolan omfattar grundskola i årskurserna 1–6.

I tillsynen har Skolinspektionen kontrollerat om verksamheten vid Sunnansjö skola följer gällande bestämmelser om extra anpassningar och särskilt stöd.

Tillsynen har genomförts genom intervjuer med elever, lärare, personal i elevhälsan och rektorn samt lektionsobservationer mellan den 22 september 2026 och 28 september 2026. Som en del av tillsynen har även dokumentation granskats, bland annat en lärarförteckning, studieomdömen och åtgärdsprogram. Huvudmannen har getts tillfälle att yttra sig över allt material av betydelse för beslutet.

Motivering av beslutet

Huvudmannen ansvarar för att utbildningen genomförs i enlighet med bestämmelserna i skollagen, föreskrifter som har meddelats med stöd av skollagen och de bestämmelser för utbildningen som kan finnas i andra författningar (2 kap. 8§ skollagen).

Extra anpassningar och särskilt stöd

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

Extra anpassningar

Av intervjuer med elever, lärare och lektionsobservationer framkommer att det på skolan finns flera olika typer av anpassningar samt hjälpmedel att tillgå i skolans lärmiljö såsom sittkuddar, hörselkåpor, tidshjälpmedel och skärmar. Lärare, representanter från elevhälsan och rektorn uppger att det finns ett pågående arbete för att inventera och utveckla arbetet med tillgängliga lärmiljöer ytterligare. Lärare uppger i intervju att de genom kartläggningsmaterial, i undervisningen och nationella prov samt vid möten med vårdnadshavare bestämmer och utvärderar extra anpassningar för elever. Representanter från elevhälsan uppger i intervju att speciallärare även kan göra observationer och ha samtal om hur lärare kan gå vidare med extra anpassningar. Representanter ger som exempel att det kan vara att ge elever extra pauser, attribut att hålla i handen eller att föreslå nivåanpassat material. Representanter från elevhälsan och rektorn uppger i intervju att lärarna även ger elever generella extra anpassningar på gruppnivå. Representanter från elevhälsan uppger att extra anpassningar ses över vid kunskapsavstämningar i mitten av läsårets skolterminer eller då lärare anmäler oro för elever. Av inkommen dokumentation från huvudmannen inför tillsynen framgår det att extra anpassningar dokumenteras i kommunens digitala system för skolor. Representanter från elevhälsan och rektorn uppger vidare att det finns elever på skolan, som kan träffa speciallärare som en extra anpassning i undervisningen under en begränsad period.

Anmälan om elevers behov av särskilt stöd

Av inkommen dokumentation från huvudmannen framkommer att det finns en rutin, som beskriver skolans arbetssätt med utredningar och stöd, när arbetet med extra anpassningar inom ramen för den ordinarie undervisningen inte är tillräckliga. Lärare uppger i intervju att tillvägagångssättet då de har provat extra anpassningar, men inte ser en kunskapsmässig förbättring för en elev, är att de kontaktar speciallärare eller rektorn via e-post eller samtal. Lärare berättar vidare att de kan samtala dagligen om elevärenden med rektorn då skolan är liten så att de lätt möts i skolvardagen. Lärare, representanter från elevhälsan och rektorn uppger att lärare efter en anmälan får möjlighet att delta i elevhälsans möten där lärare får förklara mer kring anmäld elev samt där lärare och elevhälsoteamet rådgör om hur de kan gå vidare i arbetet med elever. Av inkommen dokumentation från huvudmannen framkommer det att de inom skolan gör kunskapsavstämningar för samtliga elever fyra gånger per läsår.

Enligt intervju med rektorn sker det för att säkerställa att de fångar upp elever som behöver stödinsatser. Rektorn uppger vidare att det är möjligt att ta upp och anmäla elever till elevhälsan under hela läsåret.

Utredning om elevers behov av särskilt stöd och samråd med elevhälsan

Skolinspektionen har bett om en redovisning av hur många elever som har anmälts för utredning av särskilt stöd och hur många elever som har ett åtgärdsprogram. Av huvudmannens redovisning framgår att fem elever har anmälts för utredning av särskilt stöd och att utredningar har startats för fyra elever under vårterminen 2026. En av elevernas utredning ska påbörjas under höstterminen 2026. Representanter från elevhälsan och rektorn berättar att när extra anpassningar inte räcker till så genomförs en utredning av särskilt stöd, vilket även lärare bekräftar i intervju. Lärare, representanter från elevhälsan och rektorn uppger att kurator, skolsköterska, skolpsykolog, speciallärare och rektor ingår som kompetenser i skolans elevhälsoteam. Därtill har de även tillgång till skolläkare. I intervju med representanter från elevhälsan framkommer det att arbetet med elever i behov av stöd sker genom en samlad elevhälsa där de rådgör och använder varandras kompetenser om åtgärder och insatser som de kan fortsätta med. I intervju med rektorn och med representanter från elevhälsan framkommer det att det finns elever som under en period får undervisning med extra anpassningar i grupp med speciallärare samtidigt som en kartläggning görs inför en utredning av särskilt stöd.

Vid tidpunkten för Skolinspektionens besök uppgav lärare i intervju att en elev befarades att inte uppnå kriterierna för bedömning som minst ska uppfyllas i engelska. Representant från elevhälsan uppger att speciallärarен undervisar eleven i engelska inom ramen för extra anpassningar tillsammans med två andra elever. Rektorn uppger i intervju att eleven befaras att inte uppnå kriterier för bedömning i engelska och speciallärarен undervisar och kartlägger eleven inom ramen för extra anpassningar.

Rektorn uppger i intervju att en annan elev befaras att inte uppnå kriterier för bedömning i svenska och kommer att behöva ett åtgärdsprogram efter vecka 44. Rektorn uppger vidare att eleven kartläggs av speciallärarен och ges extra anpassningar i svenska fram till vecka 43.

Skolinspektionen har ställt kompletterande frågor till huvudmannen om de två eleverna och om en kartläggning är en del av utredningen av särskilt stöd. I skriftlig komplettering från huvudmannen framgår det att kartläggningen används som del i utredningen av elevs behov av särskilt stöd. För en av eleverna är kartläggningen klar och en utredning av särskilt stöd har inletts. För den andra eleven är kartläggningen en del av utredningen av särskilt stöd och en viktig del som grundlägger beslutet om särskilt stöd samt hur åtgärderna utformas.

Beslut om åtgärdsprogram

I intervju med representanter från elevhälsan, lärare och rektorn framkommer det att rektorn fattar beslut om att utarbeta eller att inte utarbeta ett åtgärdsprogram när en utredning om särskilt stöd är klar. Skolinspektionen begärde att få ta del av skolans samtliga åtgärdsprogram under tillsynsbesöket och det framkommer att det finns fem aktiva åtgärdsprogram på skolan vid tiden för tillsynen. I huvudmannens yttrande samt i intervjuer med lärare och representanter från elevhälsan framkommer det att elever och vårdnadshavare ges möjlighet att medverka i utarbetandet av åtgärdsprogram. I åtgärdsprogrammen finns en överklagandehänvisning till Skolväsendets överklagande nämnd.

Skolinspektionen har tagit del av ett åtgärdsprogram med beslut om anpassad studiegång. I dokumentet framgår vilka ämnen som har anpassats bort och i vilken omfattning. I intervju med lärare, representanter för elevhälsan och rektorn framkommer att eleven som har en anpassad studiegång även får undervisning enskilt. Beslut om enskild undervisning har även fattats av rektorn i det nu gällande åtgärdsprogrammet.

Rättslig reglering

Om det inom ramen för undervisningen, genom användning av ett nationellt kartläggningsmaterial eller ett nationellt bedömningsstöd, resultatet på ett nationellt prov eller uppgifter från lärare, övrig skolpersonal, en elev eller en elevs vårdnadshavare eller på annat sätt framkommer att det kan befaras att en elev inte kommer att uppfylla de betygskriterier eller kriterier för bedömning av kunskaper som minst ska uppfyllas, ska eleven skyndsamt ges stöd i form av extra anpassningar inom ramen för den ordinarie undervisningen. Stödet ska ges med utgångspunkt i elevens utbildning i dess helhet, om det inte är uppenbart obehövligt. (3 kap 5 § skollagen).

Om det inom ramen för undervisningen, genom användning av ett nationellt kartläggningsmaterial eller ett nationellt bedömningsstöd, resultatet på ett nationellt prov eller uppgifter från lärare, övrig skolpersonal, en elev eller en elevs vårdnadshavare eller på annat sätt framkommer att det kan befaras att en elev inte kommer att uppfylla de betygskriterier eller kriterier för bedömning av kunskaper som minst ska uppfyllas, trots att stöd har getts i form av extra anpassningar inom ramen för den ordinarie undervisningen, ska detta anmälas till rektorn. Detsamma gäller om det finns särskilda skäl att anta att sådana anpassningar inte skulle vara tillräckliga. Rektorn ska se till att elevens behov av särskilt stöd skyndsamt utreds. Behovet av särskilt stöd ska även utredas om eleven uppvisar andra svårigheter i sin skolsituation. Samråd ska ske med elevhälsan, om det inte är uppenbart obehövligt. Om en utredning visar att

en elev är i behov av särskilt stöd, ska han eller hon ges sådant stöd. (3 kap. 7 § skollagen)

Ett åtgärdsprogram ska utarbetas för en elev som ska ges särskilt stöd. Av programmet ska behovet av särskilt stöd och hur det ska tillgodoses framgå. Av programmet ska det också framgå när åtgärderna ska följas upp och utvärderas och vem som är ansvarig för uppföljningen respektive utvärderingen. Eleven och elevens vårdnadshavare ska ges möjlighet att delta när ett åtgärdsprogram utarbetas. Åtgärdsprogrammet beslutas av rektorn. Rektorn får inte överlåta sin beslutanderätt till någon annan om beslutet innebär att särskilt stöd ska ges i en särskild undervisningsgrupp, enskild undervisning, i form av distansundervisning eller i form av anpassad studiegång. Om en utredning om elevs behov av särskilt stöd visar att eleven inte behöver särskilt stöd, ska rektorn eller den som rektorn har överlåtit beslutanderätten till i stället besluta att ett åtgärdsprogram inte ska utarbetas. (3 kap. 9 § skollagen)

Om det särskilda stödet för en elev i grundskolan inte i rimlig grad kan anpassas efter elevens behov och förutsättningar, får ett beslut om särskilt stöd innebära avvikelser från den timplan samt de ämnen och mål som annars gäller för utbildningen (anpassad studiegång). I grundskolan ska den anpassade studiegången utformas så att eleven så långt som möjligt får förutsättningar att nå behörighet till gymnasieskolans nationella program. Rektorn ansvarar för att en elev med anpassad studiegång får en utbildning som så långt det är möjligt är likvärdig med övrig utbildning i den aktuella skolformen. (3 kap. 12 § skollagen)

Om det finns särskilda skäl, får ett beslut om åtgärdsprogram för en elev i grundskolan innebära att särskilt stöd ska ges enskilt eller i en annan undervisningsgrupp (särskild undervisningsgrupp) än den som eleven normalt hör till (3 kap. 11 § skollagen).

Skolinspektionens bedömning

Extra anpassningar

Av ovan redovisade omständigheter framkommer inte annat än att verksamheten uppfyller författningarnas krav inom detta område. Ärendet ska därför avslutas i denna del.

Anmälan om elevers behov av särskilt stöd

Av ovan redovisade omständigheter framkommer inte annat än att verksamheten uppfyller författningarnas krav inom detta område. Ärendet ska därför avslutas i denna del.

Utredning om elevers behov av särskilt stöd och samråd med elevhälsan

Av ovan redovisade omständigheter framkommer inte annat än att verksamheten uppfyller författningarnas krav inom detta område. Ärendet ska därför avslutas i denna del.

Beslut om åtgärdsprogram

Av ovan redovisade omständigheter framkommer inte annat än att verksamheten uppfyller författningarnas krav inom detta område. Ärendet ska därför avslutas i denna del.

X Erik Almqvist

Beslutsfattare
Signerat av: Erik Almqvist

X Ann Goliath-Pillola

Föredragande
Signerat av: Ann Goliath Pillola

I ärendets slutliga handläggning har även utredaren Peter Sjöberg medverkat.